

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

Inriktning för projektmedel från anslag 2:4 Krisberedskap till beredskapsmyndigheter 2026–2027

**Inriktning för projektmedel från anslag 2:4 Krisberedskap till
beredskapsmyndigheter 2026–2027**

© Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)
Enhet: Enheten för inriktning

Dnr: MSB 2025-07996
Tidigare utgiven: juni 2023 (inriktning för 2024–2025)

Innehåll

1 INLEDNING	4
2 ATT SÖKA MEDEL FÖR UTVECKLINGSPROJEKT.....	6
2.1 Projektförslag behöver förankras i planeringen för civil beredskap	7
2.2 Områden där medel kan sökas	7
2.3 Finansieringsprinciper för 2:4-projekt	8
3 PRIORITERINGAR	9
3.1 Åtgärder som stärker förmåga vid höjd beredskap.....	9
3.1.1 Åtgärder som kan ge direkt effekt avseende förmåga i närtid	9
3.1.2 Systembyggande åtgärder.....	9
3.1.3 Åtgärder som involverar företag i beredskapsplaneringen.....	10
3.1.4 Åtgärder som utvecklar förmåga till prioritering av resurser, varor eller tjänster	10
3.1.5 Åtgärder för att säkerställa kritiska beroenden mellan viktiga samhällsfunktioner	10
3.1.6 Åtgärder som stärker förmågan att möta antagonistiska hot i fredstid	10
3.1.7 Åtgärder som bidrar till en gemensam förberedande planering	10

1 Inledning

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) disponerar anslag 2:4 Krisberedskap, anslagspost 5 Krisberedskap och totalförsvaret, ett anslag som får användas för att finansiera åtgärder som stärker samhällets samlade beredskap och förmåga att hantera allvarliga kriser och dess konsekvenser samt skapa och vidmakthålla förmågan till höjd beredskap för det civila försvaret¹. De övergripande områden som kan finansieras av anslagsposten framgår av MSB:s regleringsbrev.

Bidrag får lämnas till de beredskapsmyndigheter som anges i bilaga 1 till förordningen (2022:524) om statliga myndigheters beredskap eller som har pekats ut efter särskilt beslut av regeringen eller av MSB för att bedriva utvecklingsprojekt. Länsstyrelserna tilldelas i första hand medel utifrån ett särskilt villkor i MSB:s regleringsbrev och kan inom ramen för denna inriktning enbart ansöka om medel för vissa investeringar samt större samverkansövningar. Länsstyrelser med civilområdesansvar kan ansöka om medel för utvecklingsprojekt inom ramen för inriktningen och inom civilområdets roll.

Anslaget är ett viktigt styrinstrument för att intensifiera arbetet med att stärka samhällets förmåga inom krisberedskap och civilt försvar. Det ger en möjlighet till finansiering för vissa åtgärder där flera olika aktörer behöver involveras, där finansiering saknas eller innebär att åtgärden kan genomföras snabbare eller tidigare än ordinarie planering.

Den här inriktningen och finansieringsprinciperna² utgör grunden för vilka delar av identifierade åtgärdsbehov som kan omhändertas genom utvecklingsprojekt finansierade av anslag 2:4 Krisberedskap och gäller ett- till treåriga projekt som påbörjas åren 2026–2027.

Denna inriktning är en del i operationaliseringen av den politiska styrningen av det civila försvaret, där den enskilt viktigaste utgångspunkten är *Inriktning för civilt försvar 2025–2030*³. Inriktningen tar även hänsyn till MSB:s och Försvarsmaktens uppdrag från regeringen att fortsatt främja och utveckla en samordnad planering inom totalförsvaret⁴. Även *MSB:s yttrande – sammanställning av åtgärder för civilt försvar*⁵ har beaktats.

För att identifiera aktuella behovsområden och utgångspunkter för prioriteringsområden har MSB också använt förmågebedömningar⁶, analyser och Systemunderlag⁷ som i sin tur bygger på underlag från aktörerna. Inriktningen kan komma att uppdateras under perioden om andra prioriteringar behöver göras

¹ Prop. 2024/25:1 Utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap

² MSB (2023) *Finansieringsprinciper – anslag 2:4 Krisberedskap* (MSB 2023–07910)

³ *Inriktning för civilt försvar 2025–2030* (Fö2024/02054)

⁴ *Gemensamma förutsättningar för utvecklingen av totalförsvaret 2025–2030* (Fö2024/02054 (delvis))

⁵ MSB (2025) *MSB:s yttrande – sammanställning av åtgärder för civilt försvar*, Remiss till MSB avseende sammanställning av åtgärder (Fö2025/00514)

⁶ MSB (2025) *Det civila försvaret – På frammarsch! - Kompletterande öppen rapport till 2025 års redovisning av regeringsuppdrag* (Fö2023/00750)

⁷ MSB (2025) *Systemunderlag 2025* (MSB 2024–02299)

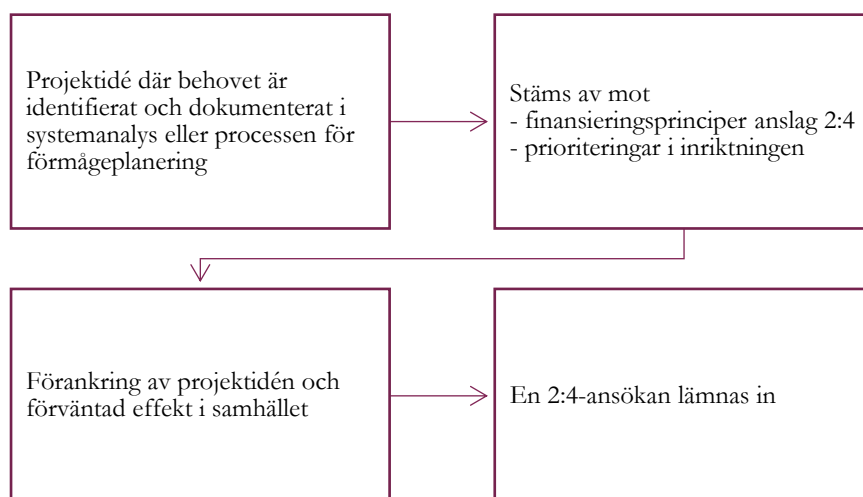
utifrån ny försvarspolitisk inriktning, nya systemanalyser, ett förändrat omvärldsläge eller inträffade händelser.

2 Att söka medel för utvecklingsprojekt

Finansiering från anslag 2:4 ap.5 Krisberedskap och totalförsvaret ska vara ett alternativ för att under en begränsad tid kunna satsa, öka takten eller genomföra åtgärder som annars kan ta lång tid att få till stånd eller hitta finansiering för.

MSB har tagit fram en process och metod för planering av civil beredskap.⁸ Vägledningen är ett stöd till aktörerna och beskriver former för en aktörsgemensam process för att skapa förmåga på kort och medellång sikt (ca 1–10 år) samt nationell samordning av förmågeplanering. Inom ramen för planeringen ska aktörerna gemensamt inom och mellan sektorer diskutera behov samt identifiera och prioritera åtgärder.

Ett utvecklingsprojekt kan exempelvis vara ett verktyg för myndigheter att gemensamt få igång arbeten som identifierats inom ramen för den aktörsgemensamma planeringen för civil beredskap, men som inte har en given plats i strukturen.

För att ett projekt ska kunna bedrivas med finansiering från anslag 2:4 ap.5 Krisberedskap och totalförsvaret gäller följande:

- Projekttiden ska vara förankrad i planeringen för civil beredskap (se 2.1 *Projektförslag behöver förankras i planering för civil beredskap*).
- Projektförslaget ska omfatta något av de områden som anges i MSB:s regleringsbrev under 2:4 ap.5 villkor 1 och behovet ska vara styrkt genom antingen en systemanalys eller planeringsprocessen för civil beredskap (se 2.2 *Områden där medel kan sökas*).

⁸ MSB (2023) *Vägledning - planering för civil beredskap: process och metod (version 2023)*

- Åtgärden ska ligga inom ramen för de finansieringsprinciper som gäller för anslaget (se 2.3 *Finansieringsprinciper för 2:4-projekt*).
- Projektförslaget bör dessutom omfatta minst en av prioriteringarna i inriktningen (se 3 *Prioriteringsgrunder*).

2.1 Projektförslag behöver förankras i planeringen för civil beredskap

Nya projektförslag ska förankras i den nationella samordningen för förmågeplanering.

I den gemensamma processen dokumenteras planerade beredskapsåtgärder och hur de finansieras, alternativt om det saknas avsatt finansiering för en prioriterad beredskapsåtgärd. Om myndigheten söker medel för en planerad beredskapsåtgärd från anslag 2:4 ap.5 Krisberedskap och totalförsvaret ska det anges i det nationella systemunderlag som tas fram i processen och det ska också intygas i projektansökan att åtgärden är förankrad i den nationella samordningen för förmågeplanering.

Det innebär både att behovet och åtgärdsförslaget är förankrat med andra aktörer, vilket är en viktig grund för MSB vid bedömning av nya ansökningar. Projekt som tas upp i planeringsarbetet beviljas inte per automatik utan inkomna projektansökningar granskas och bedöms i konkurrens med varandra.

I den händelse nya beredskapsmyndigheter utses tätt inpå sista datum för ansökan om medel för utvecklingsprojekt, kan särskilda dialoger om formaliakraven och förutsättningarna för en ansökan genomföras mellan MSB och berörda myndigheter som är intresserade av att söka finansiering.

2.2 Områden där medel kan sökas

Regeringens prioriteringar i MSB:s regleringsbrev är ytterligare en utgångspunkt för vilka projekt som kan beviljas medel från anslag 2:4 ap.5 Krisberedskap och totalförsvaret. Där framgår det att anslaget bör användas bland annat för att utveckla

- sektorsövergripande arbete för att säkerställa viktiga samhällsfunktioner⁹
- planering och förberedelser för stöd till Försvarsmakten under höjd beredskap avseende försörjning av kritiska förnödenheter, egendom och tjänster
- näringslivets medverkan i den samlade beredskapen
- sektorsövergripande förmågor för ledning och samverkan, kriskommunikation och informationssamordning

⁹ Se MSB:s regleringsbrev för 2025. Här avses särskilt: ekonomisk säkerhet, elektroniska kommunikationer och post, energiförsörjning, finansiella tjänster, försörjning av grunddata, hälsa, vård och omsorg, livsmedelsförsörjning och dricksvatten, ordning och säkerhet, räddningstjänst och skydd av civilbefolkningen samt transporter

- åtgärder för att stärka samhällets samlade beredskap och förmåga inom det psykologiska försvaret
- planering och förberedelser för att ta emot, hantera och använda nationella och internationella förstärkningsresurser inklusive från frivilligsektorn, i hela hotskalan
- åtgärder för att öka människors kunskap om förberedelser inför kriser och höjd beredskap.

Medel från anslag 2:4 ap.5 Krisberedskap och totalförsvar kan sökas för projekt inom nämnda områden som dessutom

- stärker ett utvecklingsområde som lyfts i den samlade bedömningen av förmågan inom det civila försvaret¹⁰, eller
- har identifierats i planeringen för civil beredskap.

2.3 Finansieringsprinciper för 2:4-projekt

Projektförslag ska vara förenliga med regeringens beslut om inriktningen av anslaget. I dokumentet *Finansieringsprinciper – Anslag 2:4 Krisberedskap*¹¹ förtydligar MSB de angivna finansieringsprinciperna. Projektansökningar ska följa dessa anvisningar.

¹⁰ MSB (2025) *Det civila försvaret – På frammarsch! - Kompletterande öppen rapport till 2025 års redovisning av regeringsuppdrag (Fö2023/00750)*

¹¹ MSB (2023) *Finansieringsprinciper – Anslag 2:4 Krisberedskap*

3 Prioriteringar

Nedan framgår de prioriteringar som MSB kommer att ta hänsyn till vid bedömning av nya projektansökningar, förutsatt att de uppfyller förutsättningarna som angetts i del 2. Prioriteringarna är formulerade med utgångspunkt i *Inriktning för det civila försvaret 2025–2030*¹², MSB:s och Försvarsmaktens uppdrag från regeringen att fortsatt främja och utveckla en samordnad planering för totalförsvaret¹³, *MSB:s yttrande – sammanställning av åtgärder för civilt försvar*¹⁴, reflektioner som gjorts i MSB:s olika systemanalyser samt MSB:s svar på ett antal regeringsuppdrag att lämna förslag på åtgärder för att stärka det civila försvaret¹⁵.

MSB prioriterar åtgärder som stärker förmåga vid höjd beredskap framför åtgärder som enbart avser stärka samhällets beredskap i fredstid. Därutöver finns ytterligare sju prioriterade områden (punkterna 3.1.1–3.1.7) som MSB kommer ta hänsyn till vid bedömning av projektansökningar.

3.1 Åtgärder som stärker förmåga vid höjd beredskap

Det väpnade angreppet är dimensionerande för uppbyggnaden av det civila försvaret. MSB kommer därför, i enlighet med regeringens inriktning för det civila försvaret, att prioritera projekt som är dimensionerade för förmågan att försvara Sverige mot ett väpnat angrepp och medverka till försvaret av allierade enligt de åtaganden som följer av medlemskapet i Nato. Åtgärder som vidtas utifrån perspektiven höjd beredskap respektive fredstida kriser är ofta ömsesidigt förstärkande, och perspektivet fredstida kriser kan inkluderas i projektförslaget.

3.1.1 Åtgärder som kan ge direkt effekt avseende förmåga i närtid

Effekt avseende förmåga innebär här att kapaciteten har ökat för att förebygga eller hantera en händelse. I närtid innebär här senast vid projektavslut. Åtgärden bör syfta till att stärka förmågan hos flera aktörer, alternativt aktörer utanför den egna organisationen och myndighetens egna direkta ansvarsområde.

3.1.2 Systembyggande åtgärder

MSB prioriterar åtgärder som är generaliserbara eller användbara för andra aktörer, sektorer eller verksamhetsområden än de som är direkt involverade i projektet.

¹² *Inriktning för civilt försvar 2025–2030* (Fö2024/02054)

¹³ *Gemensamma förutsättningar för utvecklingen av totalförsvaret 2025–2030* (Fö2024/02054 (delvis))

¹⁴ MSB (2025) *MSB:s yttrande – sammanställning av åtgärder för civilt försvar*, Remiss till MSB avseende sammanställning av åtgärder (FÖ2025/00514)

¹⁵ Se exempelvis: MSB (2025) *Nationell risk- och sårbarhetsbedömning (NRSB) 2025*, MSB2585 – april 2025, MSB (2025) *Det civila försvaret – På frammarsch! - Kompletterande öppen rapport till 2025 års redovisning av regeringsuppdrag* (Fö2023/00750), MSB (2022) *Civilt försvar mot 2030 – ett totalförsvaret i balans*

Slutredovisning av regeringsuppdrag (Ju2022/01209/SSK), MSB2095 – oktober 2022, MSB (2023) *Framåtanda – en prioritering av åtgärder för att stärka det civila försvaret*, Slutredovisning av regeringsuppdrag (Fö2023/01000), MSB2263 – oktober 2023.

Prioritering utifrån denna grund förutsätter att projektet inkluderar en plan för hur informationen ska spridas och tillgängliggöras för andra aktörer eller verksamhetsområden.

3.1.3 Åtgärder som involverar företag i beredskapsplaneringen

För att ett utvecklingsprojekt ska prioriteras ur den här aspekten krävs att åtgärderna innebär konkret involvering av näringslivsaktörer. Vid bedömning är det också av relevans att syftet med projektet är att stärka samhällets försörjning och förmåga, snarare än att den egna myndighetens verksamhet ska tryggas.

3.1.4 Åtgärder som utvecklar förmåga till prioritering av resurser, varor eller tjänster

För att prioriteras mot den här grunden ska projektet handla om förmåga till prioritering av resurser eller kritiska varor och tjänster mellan det civila och det militära försvaret, eller mellan olika behov i det civila samhället. Vid bedömning är det också av relevans att det inte är resurser, varor och tjänster inom den egna myndighetens verksamhet som ska kunna prioriteras utan samhället i stort.

3.1.5 Åtgärder för att säkerställa kritiska beroenden mellan viktiga samhällsfunktioner

Projekt som prioriteras mot den här grunden ska syfta till att säkerställa kritiska beroenden utanför den egna organisationen, där avbrott i funktionen får direkta följdverkningar i andra samhällsområden. Projektet kan med fördel inkludera privata aktörer som bedriver samhällsviktig verksamhet.

3.1.6 Åtgärder som stärker förmågan att möta antagonistiska hot i fredstid

För att prioriteras mot denna grund ska projekten syfta till att stärka förmågan att förebygga och hantera konsekvenserna av antagonistiska hot i fredstid. Projekten kan exempelvis syfta till att stärka det fysiska skyddet av kritisk infrastruktur, stärka cybersäkerheten eller stärka robustheten i samhällsviktig verksamhet som är utsatt även i fredstid.

3.1.7 Åtgärder som bidrar till en gemensam förberedande planering

Projekt som prioriteras mot denna grund ska innebära en aktörsgemensam förberedande planering¹⁶ för användning av redan existerande resurser och förmågor vid höjd beredskap. Åtgärderna ska, i enlighet med ansvarsprincipen, inte utgöra en enskild aktörs ansvar.

¹⁶ Se MSB (2025) *Planeringsformer inom civil beredskapsplanering* (MSB2594 – maj 2025) för en mer utförlig beskrivning av förberedande planering